

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMNÍHO PROJEKTU FAKULTA ARCHITEKTURY / ČVUT / PRAHA

Název diplomové práce: Galerie pro Slovanskou epopej - Chotkova

Diplomant: Dominika Čižmářová

Vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Jan Sedlák

Akademický rok 2018/2019 letní semestr

1/ ZADÁNÍ

Diplomová práce řeší galerii pro dvacet obrazů Alfonse Muchy - Slovanskou epopej. Alfons Mucha obrazy daroval roku 1928 Praze pod podmínkou, že: „Město Praha umístí hotové obrazy na vlastní náklady v budově výslovně postavené k tomuto účelu“. Nestanovil však pro postavení budovy žádnou lhůtu a tato podmínka nebyla dosud splněna. Téměř sto let poté je tak galerie pro tento cyklus stále aktuálním tématem města Prahy. Objekt galerie bude umístěn na parcele nacházející se v silniční a tramvajové smyčce Chotkovy ulice. Diplomová práce si klade za cíl najít vhodné architektonické řešení tohoto místa, jakožto důstojného prostoru pro vystavení těchto mistrovských děl.

2/ PODKLADY

Podklady obsahují historické plány dobovou a současnou fotodokumentaci řešené lokality a historii Chotkovy ulice.

3/ CHARAKTERISTIKA MÍSTA A TÉMATU

Ve dvacátých letech 17. století byl na pokyn Albrechta z Valdštejna vytvořen přímý úvoz do původního svahu, který se dodnes nazývá Myší díra, ale oficiálně Pod Bruskou. Strmý úvoz byl nahrazen Chotkovou ulicí postavenou v letech 1831-32. V roce 1910 byla do Chotkovy ulice umístěna tramvajová dráha a současně byl upraven oblouk serpentiny. Na konci 19. století ve svažitém terénu mezi rameny serpentiny bylo postaveno několik obytných domů včetně neúměrně vysokého Rožánkova domu. Tato zástavba v 70. letech minulého století byla zbourána v souvislosti s výstavbou metra, kdy zde bylo staveniště a těžební věž. V roce 1990 byl v dolní části serpentiny postaven hotel Hoffmeister. V zatáčce serpentiny zůstala pouze socha Českého lva od Josefa Maxe. Řešené území je v ochranném pásmu Pražského hradu a metra.

Diplomantka si vybrala velice těžkou úlohu pro svou závěrečnou práci. Je to zadání, které má skoro stoletou historii. Alfons Mucha jako patriot a svobodný zednář v dobré vůli věnoval ohromné dílo jak obsahem, tak i rozměrem Praze a požadoval pro něho samostatnou galerii na významném a vyvýšeném místě nad Prahou. Bylo vybráno mnoho míst lepších či horších kam umístit Slovanskou epopej, ale stále není rozhodnuto. S tímto významným dílem je stále spojena nerudovská otázka „Kam s

ním“. Vybrané místo má své výhody i nevýhody. Výhodou je blízkost Pražského hradu a je umístěno na prohlídkových turistických trasách. Je zde i dobrý výhled směrem ke Klárovu a objekt bude na vyvýšeném místě mimo záplavové území. Nevýhodou je poměrně dlouhá a úzká parcela a ne zcela dobrá přístupnost.

4/ URBANISMUS

Navrhovaná galerie je z velké části zapuštěná pod terénem a vystupuje pouze podélná severní část a organická hmota na východě. Hlavní vstup do galerie je od jihu vedle stávajícího hotelu Hoffmeister. Současně je zde i vjezd do podzemní garáže, který slouží i jako zásobovací vjezd. Hmotu galerie je možné obejít po pěších trasách podél celé Chotkovy ulice. Na části zapuštěné galerie je zahrada, která vhodným způsobem dotváří převážně zelenou plochu mezi dvěma rameny serpentiny. Urbanistické řešení je dobré a plně využívá možnosti svažitého terénu v dané lokalitě.

5/ ARCHITEKTURA

Základní myšlenkou navrhované galerie je rozmístění obrazů do podélného podzemního prostoru, který je sestupným způsobem stupňovitě členěn směrem k západu a průchozí s pomocí ramp. Jednotlivé rampy návštěvníka navádí na klikatou cestu mezi dvěma protilehlými stranami galerie. Obrazy jsou rozmístěny podle historické posloupnosti a ne jak je Alfons Mucha maloval. Jedná se o inovativní řešení výstavního prostoru. Nevýhodou je množství ramp, ze kterých pro dostatečný odstup si budou muset návštěvníci prohlížet obrazy. Otázkou je i průhled skrze celou galerii, který bude narušen množstvím zábradlí přesto, že budou ze skla. Návštěvník od začátku expozice do konce překoná výškový rozdíl 5,4 m. Celý prostor galerie je uměle osvětlen, což je dobré pro expozici, ale bylo by vhodné na začátku a konci prostoru umístit světlíky pro přirozené osvětlení.

Z hlavního výstavního prostoru vede v západní části točité schodiště s kruhovým výtahem do nadzemního křídla, kde je výstavní prostor doprovodných expozic. Z požárního hlediska by možná bylo vhodné umístit v polovině hlavního výstavního prostoru, který je přes sto metrů dlouhý, další únikové schodiště podobné tomu, které vede z podzemní garáže. Nadzemní křídlo je na jihu zcela prosklené a umožňuje pěkné výhledy, které končí v prostoru kavárny na konci expozice, kde se otvírá pohled směrem ke Klárovu a Vltavě. Expozici v této části je možné si prohlížet i z pohyblivého chodníku. Turniket na začátku této části asi neumožní bezbariérový průchod. V patře nad kavárnou je zázemí galerie s kanceláři.

V druhém podzemním podlaží jsou garáže s kapacitou 49 stání, depozitář s restaurátorskou dílnou a technické místnosti. Příjezd do podlaží je po rampě, která jak podjezdnou výškou, tak i poloměrem oblouku neumožní vjezd nákladních aut pro eventuální manipulaci s obrazy expozice. Největší obrazy mají rozměr 8,1 /6,1 m. Přesto, že budou srolované, bude jejich přepravu vyžadovat auto o délce minimálně 12 m. Úměrně největšímu rozměru obrazů by měl být zvětšen i nákladní výtah. V přední části garáže by pro kolmé stání měly být průjezdné části 6 m široké. Měla by zde být vyznačena i parkovací stání pro invalidy.

Po architektonické stránce je objekt řešen jako kombinace pohledového betonu, skla a zalamovaných mosazných mříží, které by měly objektu dát potřebný secesní detail. Dlouhá, klínovitá stěna na jižní straně by možná mohla být více členěná jak z hlediska dilatace, tak i architektonického působení. Dispoziční a architektonické řešení je dobré a odpovídá současnému minimalistickému pojetí.

6/ STAVEBNĚ TECHNICKÉ ŘEŠENÍ

Po konstrukční stránce se jedná o monolitickou železobetonovou konstrukci. Otázkou je, zda průvlaky na rozpon 20 metrů nad hlavním prostorem nebudou muset být vyšší. Vzhledem k rozvodům vzduchotechniky se všechny prostory sníží, včetně těch v podzemních garážích, které mají stupňovitý strop a je otázka zda v nižších částech zůstane dostatečná podchozí výška. Na zvaženu je také, zda by střecha nadzemního křídla neměla mít také zatravněnou, přístupnou střechu vzhledem k možným nadhledovým pohledům z Chotkovy ulice a celkového rozšíření pěšího prostoru. V případě vazby nového objektu na stávající konstrukci Chotkovy ulice bude třeba navrhnout výraznější statické zabezpečení této komunikace, než je naznačeno v řezu CC. Konstrukční systém je vhodně vybraný pro danou funkci objektu.

7/ DOPRAVA

Jak již bylo řečeno, objekt je na hůře přístupném místě jak pro pěší, tak i automobilovou dopravu. Stávající šířka Chotkovy ulice před hlavním vstupem neumožňuje rozšíření tak, aby zde vznikl širší chodník, natož pohotovostní stání pro auta nebo autobusy. Přesto je v ulici U Bruskových kasáren parkoviště turistických autobusů, metro a tramvaj jsou v dostupné pěší vzdálenosti. Z tohoto pohledu by nově navrhovaná galerie nemusela být až tak nepřístupná. V podzemní garáži je dostatečná parkovací kapacita pro návštěvníky.

8/ PŘIPOMÍNKY

K předložené diplomní práci nejsou skoro žádné připomínky, a těch několik již bylo uvedeno. Jsou to spíše doporučení a náměty k zamyšlení jak u urbanistického, tak i architektonického řešení.

9/ PROVEDENÍ DIPLOMNÍ PRÁCE

Diplomní práce je velmi dobře zpracovaná. Grafické provedení je kvalitní a přehledné. Součástí práce jsou vizualizace a model.

10/ HODNOCENÍ

Jak již bylo řečeno, diplomantka si vybrala velice náročné zdání a objekt galerie umísťuje do prostoru, se kterým se ještě neuvažovalo jako s místem pro

Slovanskou epopej. Z její strany to je odvážný počín hledat nové umístění pro tak významnou expozici na nezvyklém místě. Domnívám se, že plně pochopila architektonické a urbanistické možnosti lokality a navrhla velice zajímavý objekt. Myslím, že její návrh je dalším dobrým příspěvkem při hledání optimálního místa pro galerii Slovanské epopeje.

11/ ZÁVĚR

Na základě výše uvedených skutečností diplomantka odvedla velmi dobrou práci, a proto hodnotím projekt písmenem „B“ v pětistupňové škále a doporučuji jej k obhajobě.

V Praze dne 31. května 2019

Ing. arch. Michal Gavlas

